

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale

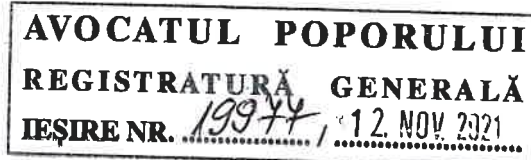
Nr. 19977/2021

Domnului Dr. Raed ARAFAT, Secretar de Stat

Ministerul Afacerilor Interne

Departamentul pentru Situații de Urgență

Piața Revoluției, nr.1 A, sector 1, București

Stimate domnule Secretar de Stat,

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în contextul prevederilor art. 22 și art. 34 din *Constituția României* privind dreptul fundamental la viață și la integritate fizică și psihică și dreptul la ocrotirea sănătății, cu privire la declarația făcută în presă, la data de 4 octombrie 2021 de către dumneavoastră, potrivit căreia: „din cauza creșterii numărului cazurilor de Covid-19, managerii unităților sanitare publice cu paturi vor suspenda internările pentru intervențiile chirurgicale și pentru alte tratamente și investigații care nu reprezintă urgențe, cu anumite excepții.”¹

În urma demersurilor efectuate de către instituția Avocatul Poporului cu privire la cazul prezentat, *Direcția Generală Asistență Medicală, medicină de urgență și programe de sănătate publică* din cadrul Ministerului Sănătății, prin răspunsul înregistrat cu nr. 22243/04.11.2021, a arătat că „*Ordinul Comandantului Acțiunii nr. 9490/04.10.2021* a fost adoptat ținând cont de contextul epidemiologic ne-favorabil”. Totodată, în răspunsul menționat, se arată că: „având în vedere creșterea rapidă a numărului de infectări cu SARS-CoV2, numărul mare de pacienți aflați în unitățile de primiri urgențe ale spitalelor, a fost emis ordinul comandantului acțiunii ce limitează internările ce pot fi amânate fără consecințe majore asupra pacienților”.

¹ https://adevarul.ro/news/societate/interventiile-chirurgicale-suspenda-30-zile-exceptate-urgentele-nasterile-1_615b41e25163ec4271fab2c5/index.html

Conform art. 34 alin. (1) din *Constituția României*, dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. Potrivit art. 53 din *Constituția României*:

(1) *Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns **numai prin lege** și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) *Restrângerea poate fi dispusă **numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.***

Potrivit art. 653 alin. (3) din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății*, republicată: „*personalul medical răspunde civil și pentru prejudiciile ce decurg din nerespectarea reglementărilor privind confidențialitatea, consimțământul informat și obligativitatea acordării asistenței medicale*”.

Conform art. 219 alin. (1) din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății*, republicată, „*asigurările sociale de sănătate reprezintă principalul sistem de finanțare a ocrotirii sănătății populației care asigură accesul la un pachet de servicii de bază pentru asigurați*”. Totodată, conform art. 219 alin. (2) din actul normativ menționat, *Obiectivele sistemului de asigurări sociale de sănătate sunt:*

- a) protejarea asiguraților față de costurile serviciilor medicale în caz de boală sau accident;*
- b) asigurarea protecției asiguraților în mod universal, echitabil și nediscriminatoriu, în condițiile utilizării eficiente a Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.*

Abordarea expusă pune probleme atât din perspectiva respectării **obligăției statului ca garant al dreptului la ocrotirea sănătății**, consacrată prin *Constituția României*, cât și raportat la **asigurarea protecției asiguraților în mod universal, echitabil și nediscriminatoriu** - accesul pacienților non-Covid la asistență medicală fiind limitat.

Având în vedere următoarele:

- Conform prevederilor art. 2 din *Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO)*, dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege, iar potrivit art. 15 nu se permite nicio derogare cu privire la acest drept., cu excepția cazurilor ilicite de război, fiind vorba de un drept absolut.
- Exercițiul dreptului la ocrotirea sănătății poate fi restrâns doar în condițiile prevăzute de art. 53 din *Constituția României* („*numai prin lege*”, „*restrângerea poate fi dispusă*

numai dacă este necesară într-o societate democratică,, „măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”).

- Prin *Ordinul Comandantului Acțiunii nr. 9490/04.10.2021* au fost limitate internările ce pot fi amânate fără consecințe majore asupra pacienților, așa cum se arată în răspunsul nr. 22243/04.11.2021 al Ministerului Sănătății; prin urmare, o astfel de măsură este susceptibilă să cauzeze anumite consecințe a căror amploare este dificil de estimat, fiind afectați în special pacienții care suferă de boli cronice;
- Suspendarea a vizat toate internările din țară pentru intervenții chirurgicale și pentru alte tratamente și investigații care nu reprezintă urgențe, cu anumite excepții, fără a se lua în calcul spațiul disponibil la nivelul fiecărei unități sanitare în parte, cu atât mai mult cu cât fluxul de pacienți Covid-19 diferă de la o unitate administrativ-teritorială la alta. Astfel, măsura s-a aplicat uniform, fără a se ține cont de necesitățile concrete, unitățile sanitare aflându-se în imposibilitate de a valorifica paturile rămase libere. Prin urmare, nu a fost asigurată o proporționalitate între măsura în care s-a limitat accesul pacienților non-Covid în vederea internării și măsura în care fluxul de pacienți confirmați cu Covid-19 a crescut.
- De la începutul pandemiei, au fost situații în care spitalele suport Covid au ajuns să funcționeze pentru un număr redus de pacienți, cu saloane și paturi goale (instituția Avocatul Poporului fiind sesizată cu petiții, în acest sens, din partea cadrelor medicale și a pacienților vizați), cauzându-se, astfel, o împiedicare nejustificată a accesului la tratament a pacienților non-Covid.
- Pacienții confirmați cu Covid-19 aflați în stare gravă cu dificultăți de respirație pot fi intubați la oxigen doar în secțiile special amenajate și în limita paturilor dotate cu instalații de oxigen disponibile, prin acordarea asistenței de către personal specializat ATI. Prin urmare, spațiul rămas liber în unități sanitare, în urma aplicării unei suspendări a internărilor, poate fi valorificat doar dacă există condițiile și dotările necesare.
- Nu s-a primit niciun răspuns la solicitarea Avocatului Poporului adresată Departamentului pentru Situații de Urgență, înregistrată cu nr. 19977/06.10.2021.

În baza art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborat cu art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, revenim pentru a vă supune atenției examinarea aspectelor descrise și vă solicităm comunicarea următoarelor:

1. Clarificări cu privire la toate aspectele semnalate de către Avocatul Poporului prin adresa nr. 19977/06.10.2021, întrucât până în prezent nu s-a primit niciun răspuns, iar măsura suspendării internărilor a produs efecte timp de o lună.
2. Care sunt soluțiile și alternativele pentru combaterea pandemiei de Covid-19 identificate de către Departamentul pentru Situații de Urgență, astfel încât:
  - măsurile luate să respecte *Constituția României* și implicit drepturile fundamentale ale omului, având în vedere că exercițiul drepturilor poate fi restrâns doar prin lege și în anumite condiții stricte;
  - efectele măsurilor luate să nu fie mai grave decât absența lor și să existe o proporționalitate, care să fie analizată în funcție de particularitățile fiecărei unități sanitare în parte;
  - să se evite suspendarea internărilor și a acordării asistenței medicale pacienților și implicit restrângerea exercitării dreptului la ocrotirea sănătății, măsură ale cărei efecte sunt inestimabile, cu atât mai mult cu cât epidemia de COVID-19 a izbucnit la sfârșitul anului 2019, fiind declarată pandemie de Organizația Mondială a Sănătății la 11 martie 2020 și de atunci, asistența medicală acordată persoanelor care suferă de alte afecțiuni a cunoscut un declin (cu cât amânarea oferirii tratamentului medical se prelungește mai mult, cu atât situația pacienților non-Covid este susceptibilă de agravare).

Avocatul Poporului

Renate WEBER

București, 11 noiembrie 2021